

CASTELLS CATALANS

BAGÀ

Nom del castell: Bagà o Palau dels Barons de Pinós
Data de construcció: XIII
Municipi: Bagà
Comarca: Berguedà
Altitud: 791 m
Coordenades: E 1.859648 N 42.252879
(Geogràfica - ETRS89)
Com arribar-hi: situat dins del mateix nucli urbà.

Castell de Bagà dins del nucli urbà. Foto de Jordi Gironès.

El Palau dels Barons de Pinós, també anomenat Castell de Bagà, és un edifici de Bagà, comarca del Berguedà. Fou construït durant el segle XIII com a residència de la família dels Barons de Pinós i com a centre polític i administratiu de les seves possessions.

En la Revolta dels Segadors de 1640 la vila de Bagà lluità del costat de la Generalitat i fou ocupada per les tropes franceses de Lluís XIV, que incendiaren i arrasaren el castell dels barons i part de les fortificacions.

En la Guerra de Successió, l'exèrcit de Felip V en destruï bona part. Posteriorment, al segle XVIII, s'hi establí el baró d'Ur, de la família Còdol, que va comprar el palau i el reconstruí. D'aquesta època és l'estructura que avui es pot veure. Més endavant el palau va ser utilitzat per a diferents funcions, entre elles les d'habitatge i granja.

El palau ha estat declarat Bé Cultural d'Interès Nacional. L'any 1990, l'Ajuntament de Bagà el va comprar, i inicià la restauració per condicionar-lo com a espai per a funcions culturals, entre altres. En l'actualitat acull l'Oficina de Turisme de la Vila de Bagà, i als baixos de l'edifici s'hi troba el Centre Medieval i dels Càtars, un museu d'interpretació del catarisme. També hi ha unes sales amb pintures murals dels segles XVII, XVIII i XIX. És un exemple històricament important i poc freqüent a Catalunya.

La capella

Al palau hi ha una capella annexa que es construí el mateix moment que s'edificà el palau. Ha sofert múltiples reformes al llarg del temps: se li

Torre de la Portella. Foto de Jordi Gironès.

La plaça porticada de Bagà és un excel·lent exemplar d'arquitectura medieval.

afegí la nova entrada i se li construí el cor, per la qual cosa la teulada fou sobrealçada.

És de planta rectangular coberta amb volta de canó construïda amb pedra tosca i mancada d'absis. A l'exterior s'observa l'estuc amb uns esgrafiats, bastant deteriorats, amb la data 1779, que és la data en què fou reformada.

La Baronia de Pinós

La Baronia de Pinós fou una jurisdicció senyorial que des del segle XI va pertànyer al llinatge dels Pinós.

El territori limitava al nord amb la serra del Cadí, al sud amb la riera de Malanyeu. A l'est limitava amb la baronia de Mataplana a Gavarrós i a l'oest amb la serra del Verd i el Pedraforca incloent el termes de Gósol, Saldes, Feners i l'Espà. Fora d'aquest límits bàsics els senyors de Pinós també posseïen Banat i Vilanova de Banat (o Calbell de Banat), el Querforadat i Ansovell, termes situats al nord de la serra del Cadí, així com les poblacions de Pinós i Vallmanya, al baix Solsonès.

Al centre de la baronia destacaren els nuclis de Bagà, que en fou capital, Gréixer, Gisclareny, Vilella i Brocà.

En la llegenda d'Otger Cataló i els Nou Barons de la Fama un d'aquests era el suposat fundador de la nissaga dels Pinós: Galcerà de Pinós. Amb tot, aquest fet s'ha mostrat llegendari.

El primer Pinós del que es té constància fou Mir Riculf de Pinós, pare de Galceran de Pinós (1068-1117).

Els barons van construir el castell de Bagà, ja al segle XIII, i l'any 1233 fundaren la vila de Bagà. Galceran de Pinós i la seva muller Esclarmonda concediren una carta de franqueses que va afavorir el poblament de la vila.

També foren barons de Pinós Pere I Galceran de Pinós que participà en la Guerra venecianogenovesa a Sardenya (1354), morint de pesta durant el setge de l'Alguer; i Pere II Galceran de Pinós, que en la Guerra de Jaume IV de Mallorca organitzà la defensa al coll de Panissars.

La baronia de Pinós passà a mans dels comtes de Lerín i als Álvarez de Toledo, ducs d'Alba de Tormes.

Extret del web: http://ca.wikipedia.org/wiki/Palau_dels_Barons_de_Pinós

Jordi Gironès Vilardebò
Octubre de 2012